

Uchwała Nr 13.227.2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 2 czerwca 2020 roku

w sprawie: orzeczenia nieważności w części uchwały Nr XX/134/2020 Rady Gminy Wolanów z dnia 13 maja 2020 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności w części uchwały Nr XX/134/2020 Rady Gminy Wolanów z dnia 13 maja 2020 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości, tj. § 2 uchwały, z powodu istotnego naruszenia art. 15p ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. poz. 374 ze zm.).

§ 2

Na niniejszą uchwałę służy Gminie Wolanów skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 14 maja 2020 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała Nr XX/134/2020 Rady Gminy Wolanów z dnia 13 maja 2020 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ww. uchwała podlega nadzorowi Izby.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z § 1 badanej uchwały, Rada Gminy Wolanów zwolniła od podatku od nieruchomości, cyt.: „*grunty oraz budynki i budowle wykorzystywane tylko i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku – prawo przedsiębiorców, których dotyczy zakaz prowadzenia działalności, związany ze skutkami epidemii COVID-19, zgodnie z § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 roku w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 566)*”.

W § 2 badanej uchwały Rada Gminy Wolanów wskazała, że przedmiotowe zwolnienie będzie zastosowane na wniosek podatnika, który należy złożyć do 30 czerwca 2020 r.

W myśl przepisu art. 15p ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

Ustawa nie warunkuje więc tego zwolnienia, wprowadzanego w drodze uchwały rady gminy, złożeniem wniosku przez podatnika. Także orzecznictwo sądów administracyjnych jest w tym względzie jednolite. Przykładowo, zgodnie z wyrokiem WSA w Opolu z dnia 30 kwietnia 2019 r., sygn. I SA/Op 47/19, cyt.: „zwolnienia z podatku od nieruchomości wprowadzane uchwałą rady obowiązują z mocy prawa, tzn. są uwzględniane przez organy podatkowe z urzędu w decyzjach wymiarowych lub przez samego podatnika w deklaracji na podatek. Ich praktyczne zastosowanie nie wymaga żadnego wniosku podatnika ani też decyzji organu podatkowego. Dopiero wówczas, gdy organy podatkowe gmin stwierdzą, że ze zwolnienia skorzystał podatnik niemający do tego prawa, wydawana jest decyzja określająca zobowiązanie podatkowe lub wymiarowa”, czy wyrok WSA w Krakowie z dnia 22 października 2008 r., sygn.. akt. I SA/Kr 177/08, w uzasadnieniu którego Sąd wyraził następujące stanowisko, cyt.: „skoro zwolnienie podatkowe oznacza de jure i de facto wyłączenie określonej kategorii podatników lub przedmiotu opodatkowania spod obowiązku podatkowego, to nie jest dopuszczalne ustanawianie w aktach prawa miejscowego zwolnień warunkowych, tak jak w zaskarżonej uchwale, gdzie uzależniono je od wniosku podatnika. Zamysłem ustawodawcy było bowiem by zwolnienie podatkowe wynikało bezpośrednio z wprowadzającego go aktu prawnego organu stanowiącego gminy. Nie ma w tej sferze miejsca na pozostawienie jakiegokolwiek stanu niepewności, co do faktu przysługiwania zwolnienia (w niniejszej sprawie byłaby to niepewność co do uwzględnienia wniosku).”

Brak zasadności składania wniosku o zwolnienie z podatku od nieruchomości ustanowionego przez rady gmin, na podstawie art. 15p ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, potwierdza także stanowisko Ministra Finansów (pismo z 10 kwietnia 2020 r. nr PS2.844.79.2020), w którym rozstrzygając wątpliwości dotyczące stosowania przepisów tzw. tarczy antykryzysowej podkreślono, cyt.: „Należy wyjaśnić wątpliwości co do korzystania przez uprawnionych podatników ze zwolnienia wprowadzonego uchwałą rady gminy na podstawie ustawy o COVID-19. Nie może być w takim przypadku wymagane od podatnika złożenie wniosku o zastosowanie zwolnienia.... Jeśli więc podatnik spełnia warunki określone w uchwale, to nie składa wniosku o zastosowanie zwolnienia, tylko składa informację na podatek od nieruchomości lub koryguje deklarację na ten podatek”.

Badana uchwała została podjęta na podstawie delegacji ustawowej i jest aktem prawa miejscowego, stosownie do przepisów art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Zgodnie z art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.), akty prawa miejscowego ustanawiają organy samorządu terytorialnego, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie.

Oznacza to, że akt podjęty na podstawie ustawowego upoważnienia może regulować tylko i wyłącznie sprawy przekazane tym upoważnieniem, a normowanie w akcie prawa miejscowego innych kwestii, niż te, które wynikają z delegacji ustawowej, nie znajduje uzasadnienia i przekracza zakres upoważnienia. Z kolei przekroczenie ustawowego upoważnienia stanowi istotne naruszenie prawa.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło, jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski

Sprawiono przed wyrokiem formalny

RADCA PRAWNY

Ch
Aneta Chmielowiec
LB-2106

10.06.2020 r.